

Innspill til mål og strategier

Innspill til kommuneplaner (2022 – 2034)

Delrapport fase 2

1.0 Bakgrunn

Ørland kommune har et ønske om å sikre aktiv medvirkning i alle sine planprosesser og utviklingsarbeid. I forbindelse med arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel er det gjennomført ulike medvirkningsaktiviteter for å skape engasjement og få innspill til kommuneplanarbeidet. Medvirkningsprosessen har vært delt i to faser. I fase 1 var målet å få innspill til å danne overordnede satsingsområder. I fase 2 har målet vært å få innspill til mål og strategier tilknyttet de tre satsingsområdene som ble vedtatt i fase 1: *Ørland snakker sammen, Ørland skaper livsglede og Ørland utvikler mangfold*

I fase 1 ble alle innbyggere, pendlere og hytteeiere i kommunen invitert til å si sin mening om framtidens Ørland gjennom flere ulike aktiviteter, som spørreundersøkelse, gjestebud og workshop. I fase 2 har medvirkningsarbeidet vært mer målrettet. Ansatte innenfor ulike fagfelt i kommunen, private barnehager og skoler, politikere, råd og utvalg, lag og foreninger, og næringslivet har fått mulighet til å komme med innspill til de to spørsmålene «Hvilke resultater har blitt oppnådd i 2034?» og «Hvordan lykkes vi med satsingsområdet?». Denne rapporten presenterer en oppsummering av alle innspillene som kom inn i fase 2 i planprosessen.

Under følger en liste over hvem som har gitt innspill i fase 2:

- Kommunestyret
- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Utvalg for helse og familie
- SAM-utvalg
- Senterpartiet med flere
- Ledergruppa oppvekst
- Organisasjon og utvikling
- Plan og forvaltning
- Landbrukskontoret
- Frivilligsentralene (Roret)
- Enhetsledere (ordsky)
- Brekstad barneskole
- Sykehjem og heldøgnsomsorg

2.0 Innspill

Satsingsområde 1

Ørland snakker sammen!

Tilhørighet og fellesskap

Om satsingsområdet:

Ørland skal være et samfunn for alle. Vi skal skape tilhørighet og samhold gjennom dialog, samhandling og involvering.

Ørland skal være en kommune hvor alle innbyggere blir sett og opplever å være en del av fellesskapet. Ørland verdsetter mangfold og tar godt imot nye innbyggere.

Respekt og åpenhet er grunnverdier i all kommunikasjon mellom innbyggere og kommunen, og i den politiske dialogen.

Overordnet for alle tre satsingsområder er «klima og miljø» og «bærekraftig og tillitsskapende kommuneorganisasjon».

Hvilke resultater har blitt oppnådd i 2034 innenfor satsingsområdet «Ørland snakker sammen»? <i>Slik vil vi ha det (mål)</i>	Hvordan lykkes vi med satsingsområdet «Ørland snakker sammen»? <i>Slik gjør vi det (strategi)</i>
<p><i>Vi er gode på tverrsektorielt samarbeid mellom enhetene i Ørland kommune til beste for innbyggerne og næringslivet.</i></p> <p><i>Det er gode rutiner for samarbeid og samhandling på tvers av enheter som jobber innenfor samme bransje i kommunal og privat sektor.</i></p> <p><i>Vi har god service og er tilgjengelige for brukerne av tjenestene slik at de opplever at de blir ivaretatt.</i></p> <p><i>Vi har et godt og utstrakt samarbeid med landbruksnæringa.</i></p>	<p><i>Jobbe med å få god kommunikasjon mellom etatene og kort responstid for å gi innbyggerne hjelp.</i></p> <p><i>Kunnskap som de ulike enhetene har brukes på tvers av enhetene.</i></p> <p><i>Invitere og inkludere private aktører i kommunens faglige satsinger.</i></p> <p><i>Jobbe bredt til det beste for innbyggerne uavhengig av eierskap innen oppvekstsektoren.</i></p> <p><i>Opprette kanaler for kommunikasjon og muligheter for å bestille time hos saksbehandler/kontor.</i></p> <p><i>Være tilgjengelig på telefon, i minstefall i faste tider på dagen. Opplyse om det.</i></p> <p><i>Opprette samarbeidsforum der bondelag, skogbrukslag, politisk ledelse og landbruksforvaltningen møtes for å utveksle informasjon og utvikle landbruket og skogbruket.</i></p>

<p><i>Det er en kultur på alle arbeidsplasser med stor takhøyde for medvirkning og kritisk blikk på egen enhet, slik at alle føler stolthet av å jobbe i Ørland kommune og eierskap til jobben sin</i></p> <p><i>Alle ansatte og politikere jobber sammen mot felles mål - å utvikle og løfte hele kommunen.</i></p> <p><i>Grøftetilskudd til bøndene. Veiledning til god drift på gårdene.</i></p> <p><i>Samarbeid med barnehage/skole. Rasisme er utryddet. For å skape tilhørighet og samhold må alle (gamle og nye beboere i Ørland kommune) arbeide godt sammen og ikke motarbeide hverandre.</i></p> <p><i>Stoltheten over der du er.</i></p> <p><i>Felleskap - føler seg som en del av kommunen.</i></p> <p><i>God informasjon. Tilgjengelig informasjon - gode opplysninger til turisme/ny-innflyttere.</i></p> <p><i>Vi skal jobbe med tidlig innsats for barn, unge og familier.</i></p>	<p><i>Dialog med landbruksnæringa om retningslinjer for SMIL og UKL.</i></p> <p><i>Kunnskap, refleksjon og holdningsskapende arbeid. Jobbe med en raushetskultur.</i></p> <p><i>Bruke de beste løsningene fra begge de tidligere kommunene. Gode løsninger har fokus, og ikke geografi og beliggenhet.</i></p> <p><i>Opprettholde/forbedre veistandard. Sette det inn i budsjettet årlig.</i></p> <p><i>Fokusere på kommunikasjon. Kunnskap om andre kulturer.</i></p> <p><i>Fremsnakke – uten kunstig “bare positivt”.</i></p> <p><i>Skap fora, møtesteder på tvers av grupper. Samarbeid - Frivilligsentralen? Prøver ut idrett – unge innsats Folkehelsekoordinator – koordinerende.</i></p> <p><i>Informasjon til innbyggere. Åpenhet - nettside - vanskelig tilgjengelig. Lage brosjyrer med opplysninger av kontaktpersoner, lag og foreninger.</i></p> <p><i>Styrke det tverrfaglige samarbeidet på tvers av tjenester og nivå, og bidra til å bygge laget rundt barnet. Jmf. Strategisk plan for forebygging og tidlig innsats barn og unge i Ørland kommune. Sikre et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud, der barn og unge får medvirke. Et godt samarbeid med foreldre og foresatte med vekt på god dialog og kommunikasjon. Styrke foreldrekompetansen gjennom informasjon og involvering på ulike arenaer.</i></p>
--	--

<p><i>Vi dømmes ikke hverandre ut fra yrkesvalg, etnisitet, bakgrunn, seksualitet, religion eller familiebakgrunn.</i></p>	<p><i>Jmf.</i></p> <p><i>Strategisk plan for forebygging og tidlig innsats barn og unge i Ørland kommune.</i></p> <p><i>Vi trenger ikke si noe unødvendig eller krenkende til hverandre.</i></p> <p><i>Positive holdninger.</i></p> <p><i>Foreldre generasjonen dømmes andre barn og unge pga. "etternavn"/ og omvendt (har riktig etternavn)</i></p>
--	---

Satsingsområde 2

Ørland skaper livsglede!

Gode oppvekstvilkår, livskvalitet og folkehelse

Om satsingsområdet:

Ørland skaper livsglede for alle – hele livet.

Barn og unge skal ha en trygg og aktiv oppvekst som gir godevilkår for læring, mestring og mening. De skal utvikle seg i fellesskapet, i barnehage, på skole og i fritid, med kompetente voksne rundt seg. En god barndom legger grunnlaget for et godt liv.

Ørland satser på folkehelse, sunne levevaner, og fremmer fellesskap og inkludering gjennom kultur, idrett og frivillighet.

Innbyggere i Ørland har gode hverdagsliv og opplever livsmestring uavhengig av alder og forutsetninger. Eldre skal ha en trygg og god alderdom, med fremtidsrettede helsetjenester.

Overordnet for alle tre satsingsområder er «klimate og miljø» og «bærekraftig og tillitskapende kommuneorganisasjon».

<p>Hvilke resultater har blitt oppnådd i 2034 innenfor satsingsområdet «Ørland skaper livsglede»?</p> <p><i>Slik vil vi ha det (mål)</i></p>	<p>Hvordan lykkes vi med satsingsområdet «Ørland skaper livsglede»?</p> <p><i>Slik gjør vi det (strategi)</i></p>
<p><i>Tilrettelegging for funksjonshemmende.</i></p> <p><i>Mobbing på skole pga. klær, sykdom, hudfarge, m.m.</i></p>	<p><i>Fortau og overganger.</i></p> <p><i>Bedre oppfølging på skolen av lærere. Må ta tak i problemet nå som vi får flere landsmenn.</i></p>

<p><i>Dement som bor hjemme.</i></p> <p><i>Kosthold – fokus i alle aktiviteter.</i></p> <p><i>Maten som serveres i kommunale enheter er sunn, næringsrik og smaker godt. Det er stort fokus på å oppnå dette i hele organisasjonen.</i></p> <p><i>Hver gang Ørland kommune serverer mat til barn, ungdom og eldre gir den kroppen nyttige byggeklosser. God og riktig mat bidrar til god folkehelse og er et sosialt utjevnende tiltak. Barn og unge spiser variert sunn mat i hverdagen.</i></p> <p><i>Det er fagarbeidere på kommunale kjøkken, dette gjelder også alle skoler og barnehager.</i></p> <p><i>Det er enkelt for innbyggerne å velge sunne alternativer ved kommunale arrangementer, møter (inkl politiske møter) og i kiosksalg.</i></p> <p><i>Ørland kommune har et stort fokus på folkehelse i våre innkjøp både når det gjelder mat og andre produkter (alt fra såper til mat).</i></p> <p><i>Vi har oppnådd målene i «Strategisk plan for forebygging og tidlig innsats»</i></p>	<p><i>Begrense bruken av mobiltelefoner i skolen for å unngå mobbing og bidra til mest mulig aktivitet i friminuttene.</i></p> <p><i>Oppfølging i aktiviteter.</i></p> <p><i>Kantinedrift på sykehjem med fokus på sunn og kortreist mat.</i></p> <p><i>Bruk av grønnsaker, fisk og andre råvarer som bidrar til god ernæring. Begrense bruken av prosessert mat, mest mulig «hjemmelaget».</i></p> <p><i>Det gis støtte til enheter som ønsker å etablere kjøkkenhage.</i></p> <p><i>Kompetansehevede tiltak og inspirasjon for dem som lager mat i Ørland kommune. Hver enhet har en plan for hvordan kompetansehevingen skal foregå. Hver enhet har en person som har hovedansvar for mat og ernæring. Vi lar barn og unge få være med fra de er små å lage god, variert, sunn og næringsrik mat. Barn og unge får mulighet til å være med å dyrke grønnsaker i kjøkkenhage eller på andelslandbruk.</i></p> <p><i>Ett tverrsektorielt nettverk for dem som lager mat i Ørland kommune slik at disse kan inspirere hverandre og utveksle oppskrifter og erfaringer. Private enheter i oppvekstsektoren inviteres inn.</i></p> <p><i>Ved kommunale arrangementer, møter (inkl politiske møter) og i kiosksalg er det sunne alternativ å velge i.</i></p> <p><i>Det stilles krav i alle anskaffelser, der det anses relevant, at leveransen fremmer god folkehelse.</i></p> <p><i>Kompetansehevede tiltak hos de ansatte som jobber med innkjøp slik at det velges produkter som fremmer god folkehelse</i></p>
--	--

<p><i>Vi lykkes i arbeidet med forebygging og tidlig innsats.</i></p> <p><i>Vi lykkes med å tilpasse hjelpen til barn og familiers behov.</i></p> <p><i>Vi har en tverrfaglig kultur med fokus på kompetanseheving og samhandling. Rettssikkerheten til barn og familier er godt ivaretatt. Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet er effektiv, til barnas beste</i></p> <p><i>Stabile/gode fritidsaktiviteter.</i></p> <p><i>Godt klima/miljø.</i></p> <p><i>God turismetilrettelegging.</i></p> <p><i>Synliggjøring av hvilke føringer, aktiviteter og lag som finnes i kommunen.</i></p> <p><i>Godt samarbeid mellom barnehage, skole og helsesenter.</i></p> <p><i>Gang og sykkelvei er komplett.</i></p> <p><i>Vi har ett inkluderende samfunn der alle føler seg sett og verdsatt.</i></p> <p><i>Fokus på sårbare mennesker. Lett å treffe mennesker.</i></p>	<p><i>Bruke mer midler tidlig i utdanningsløpet, fremfor å vente til kostnadene blir høyere senere.</i></p> <p><i>Øke grunnbemanningen i bhg og skole slik at det er rom for flere yrkesgrupper inn i barnehager og skoler i tillegg til pedagogene.</i></p> <p><i>Innføre at PPT har faste dager i skoler og barnehager, minimum 1 gang pr mnd, med fast personale for å sikre det forebyggende arbeidet både i individ og systemsaker. Det jobbes kontinuerlig med fokus på tverrsektorielt arbeid i alle enheter. Sette inn sterk innsats når man går inn i saker, slik at man med en gang kvalitetssikrer hjelpen som gis til barn og familier. Analyse av kompetansebehovet. Kompetansehevingstiltak på tvers av oppvekst og helse. Det skal være samhandlingsmøter mellom oppvekst og helse i familier der det jobbes bredere på tvers av tjenester. Implementering av BTS og BTI. Opplæring i nødvendige verktøy.</i></p> <p><i>Holde vann i alle bassen. ETC.</i></p> <p><i>Legg til rette for el-bil ladere.</i></p> <p><i>Rasteplasser med avfalls plass/dunker.</i></p> <p><i>lett tilgjengelig, enkelt å finne.</i></p> <p><i>Jobbe for et raust samfunn som inkluderer alle.</i></p> <p><i>Økte ressurser og økt kompetanse innen psykisk helse, både forebyggende og akutt,</i></p>
--	---

<p><i>Vi jobber godt og langsiktig med psykisk helse for alle våre innbyggere. Folk får raskt hjelp når man trenger akutt psykisk helsehjelp.</i></p> <p><i>Barn og unge har en god oppvekst i Ørland kommune, der de føler mestring, glede og trygghet. De får mulighet til å utvikle seg og være den beste utgaven av seg selv i ett sosialt felleskap.</i></p> <p><i>Barn og unge opplever at hverdagen preges av mening og mestring, inkludering, læring, lærelyst og gode relasjoner til jevnaldrende og voksne.</i></p> <p><i>Barn og unge i Ørlands skolene har sosiale aktiviteter og turer i regi av skolen gjennom hele skoleåret, slik at vi skaper større samhold tidlig og utenfor klasserommet.</i></p> <p><i>Alle sektorer bruker de Utvalgte kulturlandskapene som arena for utflukter, læring og mestring.</i></p> <p><i>Fortsatt aktivitet på museene.</i></p> <p><i>Barn og unge har praktisk arbeid og undervisning som en del av skolehverdagen sin. Dette bidrar positivt for den psykiske helsen.</i></p>	<p><i>inkludert flere helsesykepleiere og eldre-, barne- og ungdomsloser.</i></p> <p><i>Økte ressurser til lavterskeltilbud og familieveiledere. Familieveilederne møter foreldre/foresatte der de er tryggest og har faste dager i barnehager og på skoler.</i></p> <p><i>Økte ressurser og økt kompetanse i oppvekstsektoren, der mye av det forebyggende arbeidet foregår.</i></p> <p><i>Aktivitet - frivilligheten/fritidstilbud.</i></p> <p><i>Å ha et sted å gå til, også for nye innbyggere, barn og voksne.</i></p> <p><i>Eksisterende tilbud synliggjøres, via direkte info.</i></p> <p><i>Svømmeklubben.</i></p> <p><i>Kontinuerlig arbeid i barnehage og skole som bidrar til mening og mestring, inkludering, læring, lærelyst og gode relasjoner til jevnaldrende og voksne.</i></p> <p><i>Øke ressursen til turer og aktiviteter utenfor klasserommet for å bygge godt miljø i klassene tidlig. Og dermed bygge den fysiske og psykiske helsen til barn.</i></p> <p><i>Utnytte mulighetene som ligger i de Utvalgte kulturlandskapene Tarva og Austrått.</i></p> <p><i>Inngå samarbeid med aktuelle grunneiere.</i></p> <p><i>Forankring av UKL i div planer.</i></p> <p><i>Innkjøp av utstyr m.m kan gjøres gjennom UKL midler.</i></p> <p><i>Få ungdommen interessert.</i></p> <p><i>Fast tilskudd hvert år via budsjettarbeid.</i></p> <p><i>Stort fokus på å ta undervisning ut av klasserommet.</i></p> <p><i>Se mulighetene i praktisk tilnærming til teori for alle barn og unge.</i></p> <p><i>Gjøre undervisningen annerledes og spennende som er motiverende for barn og unge.</i></p> <p><i>Avløser-yrket (og andre praktiske yrker?) som valgfag i ungdomsskolen.</i></p> <p><i>inn på tunet som læringsarena.</i></p>
--	--

<p><i>Ørland kommune er god på å se «hele mennesket» og bruker yoga/mindfulness aktivt innen oppvekst og helse.</i></p> <p><i>Vi er hele tiden på jakt etter nye teknikker og øvelser som kan gi fysisk, mental og åndelig mosjon</i></p> <p><i>Ved hjelp av yoga/mindfulness får man trygghet og kommer i balanse slik at man blir mindre påvirket av stress, angst, uro og destruktive tanker. Yoga/mindfulness forbedrer hverdagen til mange mennesker.</i></p> <p><i>Barn og unge har gode og fremtidsrettede digitale ferdigheter.</i> <i>I Ørland kommune bruker vi digitale verktøy og læremidler med klokskap i oppvekstsektoren.</i> <i>Vi har varierte læremidler.</i> <i>Barn og unge har god digital dømmekraft og godt nett vett.</i></p> <p><i>Ørland kommune er kjent for å være en Bolyst kommune med et variert og godt idretts- og kulturtilbud som passer for alle.</i></p> <p><i>Tursti Rusaset</i></p> <p><i>Vi er en aldersvennlig kommune.</i> <i>Eldre bor trygt i eget hjem lengst mulig og opplever mestring og tilhørighet.</i></p>	<p><i>Kartlegging av kunnskap og interesse blant egne ansatte i Ørland kommune.</i></p> <p><i>Det settes av ressurser til kursing og inspirasjon av ansatte.</i></p> <p><i>En ansvarlig på hver enhet som har ansvaret for yoga/mindfulness og som følger opp innenfor sin enhet.</i> <i>Yoga/mindfulness planlegges inn som en naturlig del av hverdagen/timeplanene.</i> <i>Tema på fagdager.</i> <i>Oppsøke og lære av andre kommuner/virksomheter som har erfaring.</i></p> <p><i>Hele tiden ha fokus på å ha en god balanse mellom bruk av papirbaserte og digitale læremidler. Vi bruker fortsatt bøker, blyanter og papir i undervisningen i tillegg til digitale læremidler.</i> <i>Nett vett og holdningsskapende arbeid ifht nettmobbing, ulovlig deling m.m er et kontinuerlig arbeid både med barn, unge og foresatte.</i></p> <p><i>Stier, friluftsområder og fugletårn m.m tilrettelegges for alle.</i> <i>Lage fritidstilbud også for dem som ikke er interessert i tradisjonell sport og kultur.</i> <i>Starte organisert friluftaktivitet for unge.</i></p> <p><i>Ikke tilrettelagt for folk med nedsatt funksjonsevne/rullestol.</i> <i>Det skulle vært en ordning som gjør det mulig å komme inn med bil.</i></p> <p><i>Forebyggende fysisk og psykisk arbeid for eldre.</i> <i>God oppfølging i hjemmet.</i> <i>Velferdsteknologi.</i></p>
--	---

<p><i>Vi har trygge oppvekstmiljø der barn og unge kan ferdes og leike fritt.</i></p> <p><i>Skolen har mye mer variasjon og finner på mer. Kommer ut av klasserommet, ha læring i naturen.</i></p> <p><i>Skape flere møtepunkt, turstier, sykkelparker, skateboard, m.m.</i></p>	<p><i>Skape tilgjengelige og varierte kultur- og fritidstilbud.</i></p> <p><i>Frivillige voksne som er ute blant barn og ungdom på fritiden.</i></p> <p><i>Legge til rette for myke trafikanter i kommunen, med gang og sykkelvei, buskur og gatelys til skole- fritidsaktiviteter.</i></p> <p><i>Barn og unge skal ha mulighet til å bygge gode relasjoner til andre barn både på skole og i fritid. Barnets stemme skal høres.</i></p> <p><i>Turer med faglig innhold.</i></p> <p><i>Temadager - museum, teater etc.</i></p> <p><i>Klatrepark, bowling, gamingsted, m.m</i></p>
--	---

Satsingsområde 3

Ørland utvikler mangfold!

Steds- og næringsutvikling med utgangspunkt i stedets særpreg

Om satsingsområdet:

Ørland skal ha en grende-, tettsteds- og byutvikling som styrker og bygger videre på de ulike kvalitetene og særpregene til de ulike stedene.

Ørland skal videreutvikle mangfoldig næringsliv i hele kommunen. Både store og små, internasjonale og lokale bedrifter, landbruk og blå næring skal kunne utvikle seg i kommunen.

Ørland satser på kompetanseutvikling, innovasjon, produktivitet og arbeidsdeltakelse for alle.

Ørland er stolt av sin unike natur- og kulturarv. Det er en ressurs vi skal ivareta, gjøre tilgjengelig og vise frem.

Ørland skal ta klima- og miljøvennlige valg, i alt fra store utviklingsprosjekt til valgene vi tar i hverdagen. Overordnet for alle tre satsingsområder er «klima og miljø» og «bærekraftig og tillitsskapende kommuneorganisasjon».

<p>Hvilke resultater har blitt oppnådd i 2034 innenfor satsingsområdet «Ørland utvikler mangfold»?</p> <p><i>Slik vil vi ha det (mål)</i></p>	<p>Hvordan lykkes vi med satsingsområdet «Ørland utvikler mangfold»?</p> <p><i>Slik gjør vi det (strategi)</i></p>
---	--

<p><i>Vi er stolte av å være en landbrukskommune og skjønner viktigheten av å framsnakke og legge til rette for å ta vare på de mange arbeidsplassene som er i næringa. (Næringsvennlig kommune)</i></p> <p><i>Alle landbruksarealer er i bruk og i god drift.</i></p> <p><i>Ørland kommune skjønner verdien av å ta vare på matjorda og praktiserer ett strengt jordvern.</i></p> <p><i>Vi har et robust og aktivt produsentmiljø med husdyr og planteproduksjon. Ledende innen produksjon av grønnsaker og bær i Trøndelag.</i></p> <p><i>Vi har et bærekraftig skog- og landbruk basert på lokale ressurser og fremtidsrettede klimavennlige løsninger</i></p> <p><i>Landbruksnæringa er god på å utnytte beite- og utmarksressursene.</i></p> <p><i>Liv i alle grender, med bosetting i hele Ørland.</i></p> <p><i>God rekruttering til landbruksnæringa.</i></p>	<p><i>Vi har lokale økonomiske virkemidler som stimulerer til ett aktivt landbruk og klimavennlig landbruk, f.eks. grøftetilskudd. Ta vare på eksisterende næringsliv og være en god samarbeidspartner som tilrettelegger for nyetableringer og grunderskap. Vi tar initiativet overfor næringslivet og møter næringslivet på de arenaene som er rasjonelt for dem, og ikke bare der administrasjonen er til daglig. Samarbeid med nabokommuner på Fosen og i regionen.</i></p> <p><i>Vi prioriterer ressurser slik at lokal landbruksforvaltning har kompetanse og kapasitet til å bidra aktivt til å skaffe mest mulig økonomiske virkemidler og utvikling i landbruket.</i></p> <p><i>For å sikre norsk matproduksjon, til dagens befolkning og våre etterkommere, tas andre arealer enn dyrket mark i bruk ved nedbygging etc. (Fortsatt vern av dyrkejord)</i></p> <p><i>Bidra til kunnskapsbygging i alle ledd i landbruksnæringa</i></p> <p><i>Jobbe for å øke lokal verdiskaping av lokale bær- og grønnsaker. Cider og saftproduksjon, foredlet sild m/grønnsaker på glass, tunnelproduksjon.</i></p> <p><i>Mer dyr på utmarksbeite, organisere beitelag, regional beitebruksplan, Nofence. Beiting på kyst og i fjell.</i></p> <p><i>Håndheve boplikt, og skape bolyst og boattraktivitet. God fysisk og sosial infrastruktur. Kampanje for å få solgt småbruk. Blågrønn matproduksjon og næringsutvikling</i></p> <p><i>Legge til rette for grønn desentralisert utdanning, kurs, møter etc. Valgfag avløser/gårdsdrift i ungdomsskolen.</i></p>
---	---

<p><i>Tarva og Austrått utvalgte kulturlandskap er en merkevare for Ørland kommune og er kjent for innbyggere og tilreisende fra hele Norge. Merkevare som gir turisme og næringsutvikling.</i></p> <p><i>De utvalgte kulturlandskapene bidrar til økt kunnskap og stolthet hos innbyggerne i alle aldre.</i></p> <p><i>Nasjonalt senter for Utvalgte kulturlandskap på Austrått.</i></p> <p><i>Ørland kommune er god til å få tatt ut maksimalt av mulighetene som ligger i de økonomiske virkemidlene knyttet til Utvalgte kulturlandskap.</i></p> <p><i>Vi er gode på og skjønner verdien av å bruke lokalprodusert mat i Ørland.</i></p> <p><i>Akseptere at det er forskjellige tilbud i kommunen</i></p> <p><i>Vi er gode på å velge norske råvarer på våre kjøkken.</i></p>	<p><i>Jobbe for økt rekrutteringstakt i landbruket i samarbeid med næringa.</i></p> <p><i>Stimulere til eierskifter og gårdssalg.</i></p> <p><i>Eksterne lærings- og mestringsarenaer i naturen, på gårdsbruk, Inn på tunet, utvalgte kulturlandskap.</i></p> <p><i>Barn og unge får lære å dyrke grønnsaker gjennom kjøkkenhager og andelslandbruk</i></p> <p><i>Informasjon og forankring av Utvalgte kulturlandskap internt og eksternt, kunnskapsdeling om store biologiske og kulturhistoriske verdier og økonomiske virkemidler.</i></p> <p><i>Utvalgte kulturlandskap brukes aktivt som ekstern lærings- og mestringsarena for både unge og gamle.</i></p> <p><i>Jobbe for å få etablert et nasjonalt senter for de om lag 49 UKL områdene, midt i et unikt historisk kraftsenter i Norge.</i></p> <p><i>Beholde ressursene i landbruksforvaltningen slik at man har kapasitet til å jobbe med Utvalgte kulturlandskap.</i></p> <p><i>Kortreist mat - Lokal mat og rene råvarer brukes i kommunale kjøkken.</i></p> <p><i>Kjøttdisk på butikk.</i></p> <p><i>Gardsutsalg – selvbetjent.</i></p> <p><i>Gode salgs- og distribusjonsordninger for lokalprodusert mat.</i></p> <p><i>Informasjon og framsnakking av lokal mat til innbyggere og tilreisende.</i></p> <p><i>Lokal mat brukes som takke-gaver ved arrangement.</i></p> <p><i>Vi markedsfører gårdsmatutsalg når kommunen har besøk på konferanser m.m og når vi er ute og reiser.</i></p> <p><i>Enkle og effektive retur- og avfallsordninger.</i></p>
---	--

<p><i>Det er ryddig og rent i kulturlandskapet i Ørland.</i></p> <p><i>All plast fra landbruket gjenbrukes.</i></p> <p><i>Ørland har nådd alle miljømål i vannforskriften.</i></p> <p><i>Det er minimalt med trafikkpåkørsler av vilt.</i></p> <p><i>Hva er særpreget for ulike områder.</i></p> <p><i>Arbeidsplasser/mangfold i arbeidsplasser.</i></p> <p><i>Det er attraktivt å bo i Ørland kommune og folk velger å bosette seg her.</i></p> <p><i>Alle kvaliteter som Ørland har å by på er godt kjent for potensielle tilflyttere.</i></p>	<p><i>Moderne gjenbruksstasjon.</i></p> <p><i>Bildeling</i></p> <p><i>Elektrifisering.</i></p> <p><i>Fortsatt kommunalt fokus på nødvendig skog- og krattrydding langs kommunale og fylkeskommunale vegger.</i></p> <p><i>Kunnskapsbasert boligutvikling – hvor prioritere vi?</i></p> <p><i>Definer områdene og dens kvaliteter.</i></p> <p><i>Gjenbruk av areal/bygninger.</i></p> <p><i>Kartlegge nedlagte småbruk.</i></p> <p><i>Forskjellsbehandle områder/steder.</i></p> <p><i>Utnytte kompetanse i kommunen. Forsterke og ta vare på mangfold i forhold til utdanningsbakgrunn, kjønn, etnisitet, m.m.</i></p> <p><i>Skape møteplasser på kveldstid. Kontakt med grûndere, kultur, næringsliv, frivillige, kirken m.m.</i></p> <p><i>Fokus på kveldsøkonomi.</i></p> <p><i>Kampanje (langsiktig) for å vise frem hva Ørland har å by på, f.eks. på hurtigbåtkaia, hurtigbåten m.m.</i></p> <p><i>Økt samarbeid med forsvaret og Ørland flystasjon for å synliggjøre «det gode liv i Ørland».</i></p> <p><i>Forbedre nettsiden slik at det er enkelt å finne ledige boligtomter i Ørland.</i></p> <p><i>Lage «reklamefilm» som legges ut sammen med ledige stillinger og andre steder som viser hva Ørland har å by på. Film på hurtigbåten osv.</i></p> <p><i>Alle innbyggere driver med positiv omdømmebygging, hver dag, overalt der de er.</i></p> <p><i>Gratis «søskenmoderasjon» til barn nr 3.</i></p> <p><i>Alle som velger å flytte hit får et tilflyttingstilskudd for å kjøpe tomt eller hus.</i></p> <p><i>Vi strekker oss langt for å legge til rette for eller tilby nye innbyggere et arbeid å gå til.</i></p> <p><i>«Lei en Ørlandsambassadør/fadder» på biblioteket?</i></p>
--	--

<p><i>Ørland kommune har et variert botilbud.</i></p> <p><i>Vi prioriterer å ha grøntarealer fordi dette er viktig for folkehelse og trivsel. Turvei/tursti i hver grend - nær der folk bor. Koble sammen turveiene (klimatiltak)</i></p> <p><i>Ørland kommune bidrar til å opprettholde lokale arbeidsplasser og lokal matproduksjon. Lokal mat velges når det er et alternativ. Vi er stolte over å tilby lokal og bærekraftig mat i Ørland kommunes enheter og bruker dette i markedsføring av Ørland kommune. Lokal mat velges når det er et alternativ.</i></p> <p><i>Barnehagen og skolen gir barn og elever likeverdige læring og utvikling, uavhengig av barnas forutsetninger Jmf.</i></p> <p><i>Strategisk plan for forebygging og tidlig innsats barn og unge i Ørland kommune</i></p> <p><i>Lys i hus i alle grender. Dyr i de fleste fjøs.</i></p> <p><i>Bedre kollektivtilbudet. Mange kommer seg ikke til ting som skjer i kommunen.</i></p>	<p><i>Tilrettelegging for kommunale og private boligområder i hele kommunen.</i></p> <p><i>Kloke valg av planter, trær og løsninger. Beholde eksisterende trær. Prioritere ressurser slik at vi fortsatt kan ha varierte grøntareal. Ikke bytte ut bed, rabatter, kanter med stein fordi disse blir fullt av ugress. Steinbed med ugress er veldig arbeidskrevende, og det skaper ikke trivsel og bolyst</i></p> <p><i>Ørland kommune har et samarbeid med lokale bønder og fiskere om levering av råvarer, fortrinnsvis bærekraftig når det er mulig, til kommunens kjøkken på enhetene. Informasjon og holdningsskapende arbeid hos ansatte i Ørland kommune.</i></p> <p><i>Ansatte har fått nødvendig kompetanse som bidrar til at det er tilstrekkelig kompetanse som er tett på barna og elevene. Jmf.</i></p> <p><i>Systematiske og gode planer for å beholde ansatte og rekruttere kvalifisert personell i hele oppvekstsektoren. En klar strategi for rekruttering, der det synliggjøres mangfoldet av muligheter i kommunen. Nulltoleranse for mobbing og krenkelser på alle arenaer. Samarbeide godt med frivillighet, lag og foreninger for å styrke deres betydning for barn og unge.</i></p> <p><i>Kommuneplanen som innbefatter bebyggelse utafor sentrum.</i></p> <p><i>Bussen går utenfor skoletiden.</i></p>
---	---

<p><i>Aktiviteter der folk bor.</i></p> <p><i>Grundere må få det mye lettere å starte opp med nye ting.</i></p>	<p><i>Skape attraktive miljøer. Vise frem og utvikle det vi har (naturstier, etc.)</i></p> <p><i>Enklere å starte småbedrifter. Bedre hjelp i prosessen.</i></p>
---	--

